

En studie av Kristiansund Ballklubbs betydning for
Nordmørsregionen
«Ringer i vannet»

Tor Harald Hustad og Hallgeir Gammelsæter

Toppfotballens betydning for vertsregionen «Ringer i vannet»

En studie av Kristiansund Ballklubbs
betydning for Nordmørsregionen

Avdeling for økonomi og samfunnsvitenskap (ØS)
Høgskolen i Molde

Mars 2025

Tittel	Toppfotballens betydning for vertsregionen. En studie av Kristiansund Ballklubbs betydning for Nordmørsregionen
Forfatter(e)	Tor Harald Hustad og Hallgeir Gammelsæter
Prosjektnavn:	Toppfotballens betydning for vertsregionen.
Prosjektleder	Hallgeir Gammelsæter
Finansieringskilde	Sparebanken1Nordmøre, Sparebankstiftelsen Nordvest, NEAS og Kristiansund kommune
Spørsmål vedrørende rapporten kan rettes til:	Prosjektleder Hallgeir Gammelsæter Avdeling for økonomi og samfunnsvitenskap, Høgskolen i Molde Hallgeir.gammelsater@himolde.no
Sider:	37

Sammendrag

Økonomiske og sysselsettings- messige effekter

- Kristiansund Ballklubbs driftsinntekter i seksårsperioden 2019-2024 har vært på 365,5 millioner kroner. Av klubbens inntekter kommer ca. 39 % fra kilder utenfor regionen.
- KBK sin virksomhet i perioden 2019-2024 representerer en samlet etterspørsel rettet mot lokalt næringsliv på ca. 207,1 millioner kroner
- KBKs korrigerte driftsresultat har i seksårsperioden 2019-2024 vært på 18,7 millioner.
- Et korrigert regionregnskap viser at KBK har bidratt til en netto kapitaltilførsel til Nordmørs-regionen på 12,8 millioner kroner i perioden før fratrekk for spillerkjøp.
- KBKs virksomhet har i perioden direkte bidratt med skatteinntekter på 14,3 millioner kroner til Kristiansund kommune, 2,8 millioner kroner til fylkeskommunen og 86,2 millioner kroner til sentrale myndigheter.
- Direkte og indirekte skaper KBK mellom 70-80 arbeidsplasser i Nordmørs-regionen.
- KBK sin aktivitet representerer minst 2% av antall reisende (eksklusive helikopterpassasjerer) over Kvernberget lufthavn. Dette er passasjervolum som lufthavnen ikke ville blitt tilført uten KBKs aktivitet.

Samfunns- nyttige effekter

- KBK har iverksatt en satsing på kvinnefotball, noe som bidrar til å fremme likestilling mellom kjønnene.
- I tillegg til Akademilagene tilknyttet NEAS-Akademiet, organiserer Kristiansund Ballklubb sosiale tiltak / aktiviteter som gatelaget for personer som har eller har hatt utfordringer knyttet til rus eller psykisk helse, samt frivillighet gjennom KBK Frivillige.
- Gatelaget bidrar med samfunnsverdier på minst 10-11 millioner kroner i årlig gevinst i form av bedre helse, økt verdiskapning og reduserte skattefinansieringskostnader. I tillegg kommer sentrale ikke-prissatte virkninger.
- Arbeidet gjennom KBK Frivillige bidrar også til positive ringvirkninger som ikke har latt seg prissette.

INNHold

Sammendrag	4
Figurliste	7
Tabelliste	8
1. Innledning	9
2. Kort om KBK og fotballaktiviteten i Nordmørsregionen	10
2.1 Om KBK	10
2.2 Om fotballaktiviteten i Kristiansund	11
3. Økonomiske og sysselsettingsmessige effekter av klubbens virksomhet	12
3.1 Innledning	12
3.2 Analyse av klubbens inntekter og kostnader	13
3.2.1 Sammendrag	13
3.2.2 Kilder og forutsetninger	14
3.2.3 Analyse av klubbens inntekter	15
3.2.4 Analyse av klubbens kjøp av varer og tjenester	18
3.2.5 Analyse av ansattes kjøp av varer og tjenester	19
3.2.6 Skatter og avgifter	20
3.2.7 Regionregnskap/kapitalbalanse	21
3.2.8 Poster som ikke er med i analysen	23
3.3 Øvrige kjøp i regionen	23
3.3.1 Generert lokal etterspørsel fra tilreisende	23
3.3.2 Oppsummert	25
3.4 Korrigert kapitaltilførsel til regionen	26
3.5 Samlet etterspørsel i regionen med tilhørende sysselsettingskonsekvenser	26
3.6 Passasjervolum over Kvernberget lufthavn som følge av KBKs virksomhet	29
3.7 Oppsummering	30

4. Effekter av klubbens sosiale aktiviteter	31
4.1 Innledning	31
4.2 Analyse av verdier skapt gjennom klubbens sosiale aktiviteter	32
4.2.1 Sammendrag	32
4.2.2 Kilder og forutsetninger	32
4.2.3 Analyse av samfunnsnyttten skapt gjennom gatelag - prosjektet	33
4.2.4 Andre prosjekter hvor det foreligger vesentlig samfunnsnytte	36
5. Konklusjoner	37
6. Referanser	38

Figurliste

Figur 1 Prosentvis fordeling av klubbens inntekter for perioden 2019-2024	15
Figur 2 Etterspørsel rettet mot lokalt næringsliv	27

Tabelliste

Tabell 1 Oversikt over lag, spillere og trenere innen barne- og ungdomsfotball i Kristiansund by (2024). Kilde: NFF.....	11
Tabell 2 Klubbens korrigerte driftsresultat (i 1.000 kr)	13
Tabell 3 Fordeling av resultat (i 1.000 kr)	13
Tabell 4 Sammenheng mellom bokført driftsresultat og korrigert driftsresultat (i hele 1.000 kr) for perioden 2019-2024...	14
Tabell 5 Fordeling av klubbens inntekter fra 2019-2024 (Alle tall er nominelle beløp og i 1.000 kr)	15
Tabell 6 Klubbens inntekter fra kilder utenfor og innenfor Kristiansundsregionen i perioden 2019-2024 (i nominelle beløp og i 1.000 kr)	16
Tabell 7 Fordeling av klubbens inntekter fra kilder innenfor Kristiansundsregionen i perioden 2019-2024 (i nominelle beløp og i hele 1.000 kr).....	17
Tabell 8 Klubbens sponsorinntekter i perioden 2019-2024 (i 1.000 kr)	17
Tabell 9 Klubbens kjøp av varer og tjenester i perioden 2019-2024 (i nominelle beløp og i 1.000 kr)	18
Tabell 10 Geografisk fordeling av klubbens kjøp av varer og tjenester for perioden 2019 – 2024 i nominelle beløp (i 1.000 kr)	18
Tabell 11 Bruttolønn, skattetrekk og nettolønn i perioden 2019-2024 i nominelle størrelser (i 1.000 kr).....	19
Tabell 12 Ansattes kjøp av varer og tjenester lokalt og nasjonalt i perioden 2019-2024 i nominelle størrelser (i 1.000 kr) ...	19
Tabell 13 Skatter og avgifter i nominelle størrelser for perioden 2019-2024 i nominelle størrelser (i 1.000 kr)	20
Tabell 14 Geografisk fordeling av betalte skatter og avgifter i nominelle størrelser (i hele 1.000 kr).....	20
Tabell 15 Netto kapitaltilførsel til regionen i perioden 2019-2024 i nominelle størrelser (i hele 1.000 kr).....	21
Tabell 16 Netto kapitalforbruk i regionen for perioden 2019-2024 i nominelle størrelser (i hele 1.000 kr)	22
Tabell 17 Oversikt over hjemmekamper i perioden 2019-2024	23
Tabell 18 Antall bortesupportere pr år i seriespillet i perioden 2019-2024.....	24
Tabell 19 Årlig etterspørsel fra alle de ovennevnte grupperingene satt sammen	26
Tabell 20 Samlet etterspørsel rettet mot regionens næringsliv fra klubbens aktiviteter i nominelle størrelser (alle tall i 1.000 kr)	26
Tabell 21 Lokale skatteinntekter i perioden 2019-2024	27
Tabell 22 Oversikt over antall reisende over Kvernberget lufthavn pr år generert av KBK sin aktivitet.....	29
Tabell 23 Økonomiske gevinster av gatelaget i KBK, Nåverdi gevinst er nåverdien av gevinsten som nye gatelagsspillere fører til over en 5-års periode	34

1. Innledning

Kristiansund Ballklubb (KBK) og Høgskolen i Molde inngikk høsten 2024 avtale om at sistnevnte skulle utføre en utredning om **Toppfotballens betydning for vertsregionen – «Ringer i vannet»**. Hensikten var å dokumentere den verdiskapningen som KBKs aktivitet bidrar med i sin region – Nordmøre.

Prosjektet har vært finansiert av Sparebanken¹ Nordmøre, Sparebankstiftelsen Nordvest, NEAS og Kristiansund kommune.

Høgskolen i Molde har arbeidet med rapporten siden høsten 2024 og frem til mars 2025. Rapporten analyserer hvor mye nettokapital som tilføres regionen som følge av KBK, hvor mye klubben tilfører samfunnet i form av skatteinntekter, og en beregning av hvilke sysselsettingseffekter klubben har utover egen sysselsetting.

Rapporten omfatter analyse av KBKs aktivitet for seksårs perioden 2019-2024. Det er verdt å merke seg at i deler av perioden var det pandemi (Covid), noe som innebar at det i 2020 og 2021 var gitt betydelige restriksjoner rundt fotballaktiviteten.

I tillegg er det på noen områder forsøkt å sette verdi av det samfunnsansvaret klubben har tatt gjennom initiativ innen sosialt arbeide.

Selv om klubbens virksomhet er svært vanskelig presist å omgjøre til kroner, har klubben klart positive økonomiske virkninger. Den gjennomførte analysen avdekker at KBK har:

- *økonomisk og sysselsettingsmessige effekter* for Nordmørs-regionen
- *samfunnsnyttige effekter* for Nordmørs-regionen gjennom det samfunnsansvaret klubben har tatt gjennom sosiale tiltak

Det er i dette arbeidet ikke gjennomført noen analyse av fotballaktivitetens negative effekter på samfunnet. For fotballen som sport er slike effekter i hovedsakelig knyttet til miljøskadelige utslipp fra reiseaktivitet for utøvere, ledere, og tilhengere, promotering, bruk og kast av tekstiler mv. (fast fashion) og spredning av gummigranulat fra kunstgressbaner.

2. Kort om KBK og fotballaktiviteten i Nordmørsregionen

2.1 Om KBK

Kristiansund Ballklubb (KBK) har toppfotballsatsing for både kvinner og herrer. Videre har klubben etablert Neas Akademiet som del av toppfotballsatsingen, hvor det arbeides både med spiller-, trener- og klubb utvikling. I tillegg har klubben etablert noen sosiale aktiviteter som del av samfunnsansvaret klubben har tatt. Dette gjelder i særlig grad aktiviteter i form av gatelaget for personer som har hatt eller har utfordringer med rus og/eller psykisk helse, i tillegg til aktiviteter innen frivillighet (KBK Frivillige).

KBK ble etablert i 2003, og er en sammenslåing på A-lagsnivå av Kristiansund Fotballklubb og Clausenengen Fotballklubb. Satsingen på dette tidspunktet var rettet mot herrelaget (A-lags nivå), noe som innebærer at KBK ikke har noen breddeavdeling for jente- og guttespillere. Breddeaktiviteten ligger igjen i de opprinnelige samarbeidende klubbene.

På herresiden har KBK på de vel 20-årene siden klubben ble etablert, klatret oppover i seriesystemet. Klubben rykket for første gang opp på toppnivå i Norge når klubben i 2016 rykket opp til Eliteserien. Klubben spilte således på nivå 1 i Norge for første gang i 2017.

I dag har herrelaget stabilisert seg som en toppklubb i Norge. Nedenfor kommer fram plassering og hvilken divisjon klubben har hatt de siste 10 årene. Oversikten viser at klubben i 7 av de siste 10 årene har spilt på øverste nivå.

- 2024: 11. plass i Eliteserien (nivå 2)
- 2023: 4. plass i OBOS-ligaen (nivå 2). Opprykk
- 2022: 15. plass i Eliteserien. Nedrykk
- 2021: 6. plass i Eliteserien (nivå 1)
- 2020: 5. plass i Eliteserien (nivå 1)
- 2019: 6. plass i Eliteserien (nivå 1)
- 2018: 5. plass i Eliteserien (nivå 1)
- 2017: 7. plass i Eliteserien (nivå 1)
- 2016: 1. plass i OBOS-ligaen (nivå 2). Opprykk
- 2015: 3. plass i OBOS-ligaen (nivå 2)

På kvinnesiden har KBK definert mål når gjelder satsing på kvinnefotballen. Fra 2020 ble det etablert kvinnelag. Kvinnelaget befinner seg i 3. divisjon. Målet er at kvinnelaget på sikt skal rykke oppover i seriesystemet. Med bakgrunn i dette har klubben øremerket økonomiske midler til denne satsingen.

Satsingen på toppfotball for kvinner fører til positive virkninger som er vanskelig å sette økonomiske verdier på, og er her definert som ikke-prissatte virkninger. Satsingen bidrar imidlertid til virkninger i form av likere muligheter mellom kjønnene.

Neas Akademiet er en del av toppfotballsatsingen til klubben. Akademiet har ansvar for toppfotballsatsingen for klubbens herre-/guttelag i Norsk Tipping ligaen (KBK 2 i 3. divisjon), og lag som deltar i nasjonal serie og cup, som omfatter G19, G17 og G15 lag.

KBK har i dag blitt en mellomstor bedrift på Nordmøre. Totalt sysselsetter klubben selv direkte omkring 45-50 årsverk. Klubben spiller sine hjemmekamper på Nordmøre stadion, et anlegg med plass til 4.444 tilskuere

2.2 Om fotballaktiviteten i Kristiansund

Gjennom KBKs vel 20-årige historie har særlig de siste 10 årene vært preget av at klubben har deltatt sammenhengende i norsk toppfotball på de to øverste nivåene. Dette har gitt fotballen en sterkere kulturell betydning i regionen, også i omlandet. Fotballen blir dermed et samlingspunkt for både spillere, trenere, foreldre og supportere.

Kristiansund har hatt en betydelig fotballkultur langt tilbake i tid, og flere toppspillere har bakgrunn fra regionen. Regionen har likevel manglet et eget topplag. KBK har derfor de siste årene vært en stor drivkraft for utviklingen av toppfotballen i regionen. I tillegg til KBK er det et betydelig antall barne- og ungdomsspillere i sentrumsområdet av Kristiansund by. Byklubbene Dahle, Clausenengen Kr.sund, Nordlandet og Frei har alle breddeavdelinger som aktiviserer mange jente- og guttespillere.

I tabell 1 nedenfor framgår oversikt over hvor mange som er involvert i jente- og guttefotball i byområdet i 2024.

	Antall lag	Antall spillere	Antall trenere	Antall involverte
Dahle Idrettslag	25	266	55	321
Fotballklubben Clausenengen Kr.sund	23	388	51	439
IL Nordlandet	2	92	7	99
IL Frei	17	285	41	326
SUM	67	1 031	154	1 185

Tabell 1 Oversikt over lag, spillere og trenere innen barne- og ungdomsfotball i Kristiansund by (2024). Kilde: NFF

I tillegg til Kristiansundsklubbene er det også et stort antall spillere, ledere og trenere i nærregionen

Tallgrunnlagene er innhentet direkte fra Norges fotballforbund (NFF), og tabell 1 viser at mer enn 1.100 personer i sentrums-området av byen, er direkte involvert i barne- og ungdomsfotball.

I tillegg til dette kommer kvinne- og herrelaget i KBK samt akademilagene tilknyttet NEAS Akademiet som spiller i nasjonale ligaer.

3. Økonomiske og sysselsettingsmessige effekter av klubbens virksomhet

3.1 Innledning

I dette kapitlet vil vi analysere sammensetningen av Klubbens inntekter og kostnader, og utviklingen i disse over tid.

Utgangspunkt for analysen er regnskapsdata for seksårs perioden 2019-2024 for Kristiansund Ballklubb (KBK).

I tillegg til å analysere sammensetningen av klubbens inntekter og kostnader, vil vi foreta en geografisk fordeling av inntekter og kostnader basert på inntektenes opprinnelse, og geografiske anvendelse for kostnadene. Gjennom dette vil vi få frem en kapitalbalanse mellom region, nasjonalt og internasjonalt nivå; dvs. en oversikt over klubbens posisjon som kapitaleksportør eller -importør.

Videre vil vi se nærmere på klubbens rolle i forhold til skattebidrag, både regionalt og nasjonalt.

Vi vil også foreta en drøfting av hvordan klubbens aktivitet skaper tilleggsetterspørsel i regionen, dvs. etterspørsel som kan føres tilbake til klubbens aktivitet, men som ikke vises i klubbens regnskap.

Endelig vil vi foreta en forenklet drøfting av hvilke sysselsettingskonsekvenser klubbens aktivitet har for regionen. Helt avslutningsvis er det også gjort overordnet vurdering av hvilken betydning KBK har for passasjertrafikken over Kvernberget lufthavn.

3.2 Analyse av klubbens inntekter og kostnader

3.2.1 Sammendrag

Klubbens korrigerte driftsresultat, slik det er definert nedenfor, har i seksårsperioden 2019-2024 vært på 18,7 millioner, og består av følgende poster:

Nominelle kroner	2019-2024
Inntekter inkl spillersalg	365 467
Lønnskostnader	-185 113
Kjøp av varer og tjenester	-161 649
Korrigert driftsresultat	18 705

Tabell 2 Klubbens korrigerte driftsresultat (i 1.000 kr)

Tallene viser klubbens virksomhet når det gjelder omsetning, lønn (sysselsetting) og varekjøp.

Av klubbens inntekter kommer nå ca. 39% fra kilder utenfor regionen. Resterende 61% av inntektene kommer fra regionen.

Dersom vi gjør om ansattes nettolønn etter fradrag for sparing til kjøp av varer og tjenester, og fordeler dette og klubbens egne kjøp i og utenfor Nordmørsregionen i henhold til fordelingsnøkler forklart nedenfor, får vi følgende fordeling av resultatet:

Nominelle kroner	2019-2024
Netto tilførsel til regionen	7 133
Netto forbruk i regionen	23 018
Anvendt til sparing	-11 445
Korrigert driftsresultat	18 705

Tabell 3 Fordeling av resultat (i 1.000 kr)

Resultatet på 18,7 millioner har i hovedsak gått med til finansiering av spillerkjøp og nedbetaling av gjeld.

I den videre rapporten gjennomgås det hvordan nevnte tall framkommer, og hvilke forutsetninger som er lagt til grunn for analysen.

3.2.2 Kilder og forutsetninger

Grunnlaget for analysen er klubbens årsregnskaper for seksårsperioden 2019-2024. Med unntak av skattetrekk og merverdiavgift er samtlige regnskapsposter nevnt nedenfor hentet fra årsregnskap eller noter til årsregnskap fra 2019-2024. Skattetrekk og merverdiavgift er derimot hentet direkte fra skjema for innrapportering til skattemyndighetene. Selv om skattetrekket er basert på utbetalt lønn som på grunn av feriepenger kan være litt forskjellig fra kostnadsført lønn, antas denne periodiseringsforskjellen å være uvesentlig, særlig over en seksårsperiode.

Utgangspunktet for analysen er driftsresultatene fra 2019-2024. I tabellen nedenfor har vi imidlertid justert dette ved å ta utgangspunkt i driftsresultatet før regnskapsposter som gaver, tilskudd og offentlige tilskudd og netto transferinntekter (gevinst spillersalg). I tillegg er det justert for avskrivninger.

Overgangen mellom nevnte utgangspunkt i perioden korrigert for punktene ovenfor, framkommer slik i tabell 4 nedenfor:

Nominelle kroner	2019	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Driftsresultat ex spillersalg og gaver/off.tilskudd	-10 414	-17 431	-20 732	-16 947	-14 932	-23 538	-103 994
Gaver/private tilskudd	9 515	12 408	10 114	10 306	11 367	6 851	60 561
Offentlige tilskudd	0	5 289	2 181	0	0	0	7 470
Netto transfer	655	-464	7 450	4 233	3 938	21 571	37 383
Avskrivninger	1 778	1 748	2 566	3 466	4 444	3 283	17 285
Korrigert driftsresultat	1 534	1 550	1 579	1 058	4 817	8 167	18 705
Prisomregning til 2024 - kr	1 851	1 846	1 818	1 152	4 969	8 167	19 802

Tabell 4 Sammenheng mellom bokført driftsresultat og korrigert driftsresultat (i hele 1.000 kr) for perioden 2019-2024

Klubben har i perioden 2019-2024 skapt et korrigert driftsresultat på 18,7 million kroner (19,8 millioner kroner omregnet til 2024- verdier). Uten betydelige inntekter i form av gavemidler og spillersalg, viser den underliggende driften minus over perioden. Det er imidlertid viktig å understreke at transaksjoner med spillerrettigheter er en betingelse for klubbens inntekter, drift og eksistens.

En viktig forutsetning for analysen er at ansattes netto lønn er gjort om til ansattes kjøp av varer og tjenester etter at sparing er trukket fra. Tilsvarende blir klubbens innbetaling av skattetrekk, arbeidsgiveravgift og merverdiavgift sett på som bidrag til offentlige myndigheters inntekter både lokalt og nasjonalt.

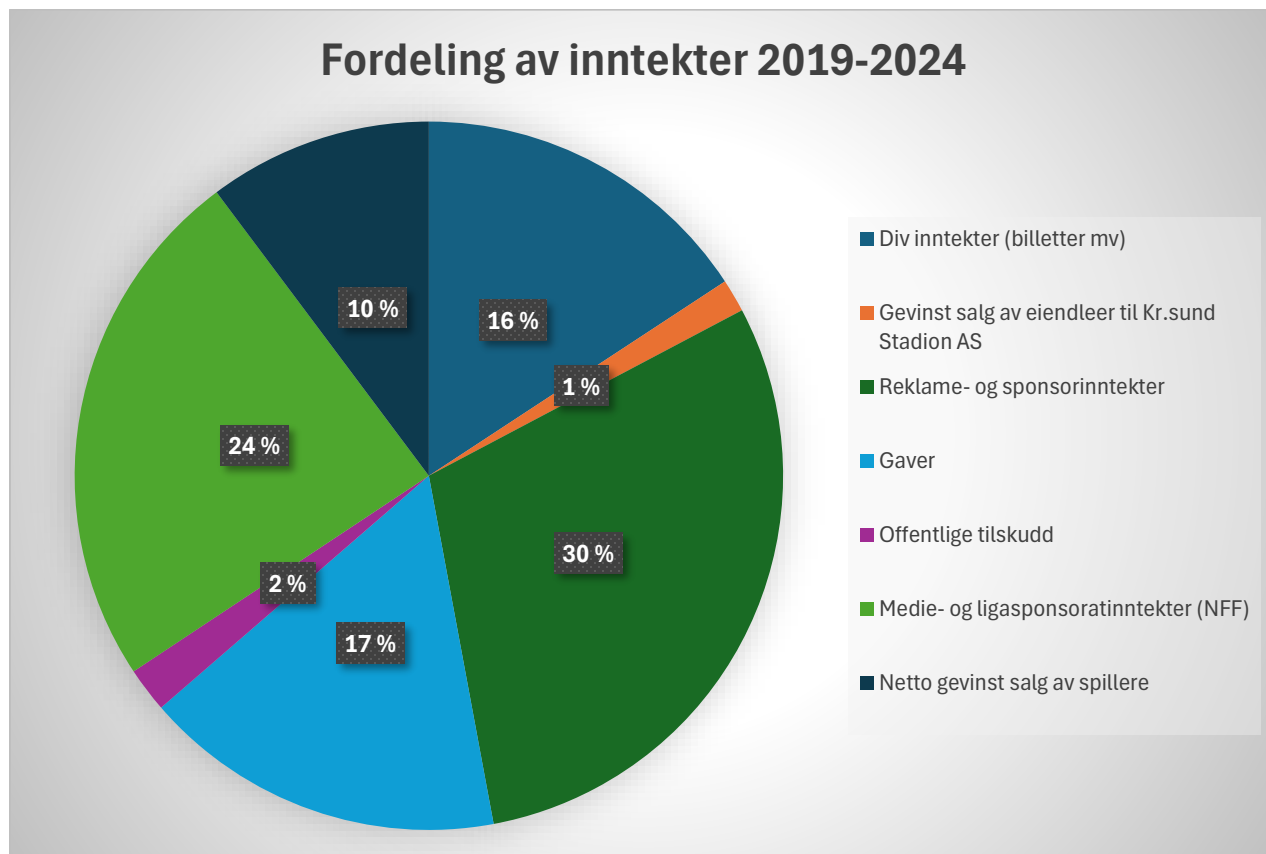
Når det gjelder forutsetninger som er tatt, særlig når det gjelder fordeling av postene innenfor og utenfor Nordmørsregionen, er disse beskrevet underveis.

3.2.3 Analyse av klubbens inntekter

I seksårsperioden 2019-2024 har klubben hatt inntekter på 365,5 millioner kroner. Inntektene fordeler seg slik:

Inntekter (Nominelle kroner - TNOK)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	SUM	Andel
Div inntekter (billetter mv)	12 133	6 771	8 590	9 682	10 431	9 979	57 586	15,8 %
Gevinst salg av eiendleer til Kr.sund Stadion AS	0	0	0	5 500	0	0	5 500	1,5 %
Reklame- og sponsorinntekter	18 056	15 062	20 436	20 460	19 610	15 319	108 942	29,8 %
Gaver	9 515	12 408	10 114	10 306	11 367	6 851	60 561	16,6 %
Offentlige tilskudd	0	5 289	2 181	0	0	0	7 470	2,0 %
Medie- og ligasponsoratinnntekter (NFF)	12 084	13 114	13 144	10 871	15 559	23 253	88 025	24,1 %
Netto gevinst salg av spillere	655	-464	7 450	4 233	3 938	21 571	37 383	10,2 %
Internasjonale inntekter (UEFA)	0	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Sum inntekter	52 443	52 180	61 915	61 052	60 905	76 973	365 467	100,0 %

Tabell 5 Fordeling av klubbens inntekter fra 2019-2024 (Alle tall er nominelle beløp og i 1.000 kr)

Figur 1 Prosentvis fordeling av klubbens inntekter for perioden 2019-2024

De vesentligste inntekstpostene er knyttet til reklame- og sponsorinntekter, tilskudd fra NFF (medieinntekter), gaver samt billettinntekter/kampdagsinntekter. Mer enn 86% av de totale inntektene er nå knyttet til disse inntektsartene.

Med unntak av tilskudd fra NFF (medie- og ligasponsoravtalen), er det vesentligste av inntektene knyttet opp mot lokale aktører fra regionen.

Klubbens inntektsstrøm er derfor svært avhengig av evne og vilje fra lokale bedrifter i form av å tegne reklame- og sponsoravtaler, herunder gaver fra givere som eksempelvis Sparebankstiftelsen Nordvest. I tillegg er man også avhengig av betalingsvilje fra publikum til å kjøpe billetter for å overvære kamper.

Gevinster fra spillersalg (netto transfer) har også noe betydning, men har frem til 2024 vært beskjeden. I 2024 oppnådde klubben imidlertid store gevinster på spillersalg.

Oversikten viser også at det i 2020 og 2021 ble det mottatt offentlige tilskudd. Dette gjelder i all hovedsak tilskudd fra Lotteri- og stiftelsestilsynet i forbindelse med tilskuddsordning relatert til pandemien (Covid)

Når det gjelder inntektenes opprinnelse, henholdsvis innenfor og utenfor regionen går dette nærmere fram av tabell 6 nedenfor. Det er foretatt en detaljert gjennomgang av inntektspostene for å henføre deres opprinnelse til henholdsvis innenfor eller utenfor regionen.

Med grunnlag i den detaljerte gjennomgangen ovenfor får vi følgende inntekter fra kilder utenfor og innenfor Nordmørsregionen:

Inntekter utenfor regionen		2019	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Medie- og ligasponsoratinntekter (NFF)		12 084	13 114	13 144	10 871	15 559	23 253	88 025
Reklame- og sponsorinntekter		1 400	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400	8 400
Spillersalg		655	-464	7 450	4 233	3 938	21 571	37 383
Offentlige tilskudd		0	5 289	2 181	0	0	0	7 470
Internasjonale inntekter UEFA		0	0	0	0	0	0	0
Diverse (billetter mm)		335	0	0	275	297	265	1 172
Sum inntekter - utenfor regionen		14 474	19 339	24 175	16 779	21 194	46 489	142 450
Inntekter innenfor regionen		2019	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Diverse (billetter mm)		11 798	6 771	8 590	9 407	10 134	9 714	56 414
Gaver		9 515	12 408	10 114	10 306	11 367	6 851	60 561
Gevinst salg av eiendeler til Kr.sund Stadion AS		0	0	0	5 500	0	0	5 500
Reklame- og sponsorinntekter		16 656	13 662	19 036	19 060	18 210	13 919	100 542
Sum inntekter - innenfor regionen		37 969	32 841	37 740	44 273	39 711	30 484	223 017
Totalsum		52 443	52 180	61 915	61 052	60 905	76 973	365 467

Tabell 6 Klubbens inntekter fra kilder utenfor og innenfor Kristiansundsregionen i perioden 2019-2024 (i nominelle beløp og i 1.000 kr)

Inntekter innenfor regionen	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Sum
Kampbillettinntekter	6 934	4 699	5 245	6 210	6 268	5 727	35 082
Andre kampdagsinntekter	2 296	602	986	1 366	1 927	1 585	8 762
Leieinntekter	8	53	301	24	17	6	409
Medlems- og aktivitetsinntekter	599	394	459	680	600	806	3 538
Andre salgsinntekter	1 962	831	1 373	1 127	1 740	1 590	8 623
Gaver	9 515	12 408	10 114	10 306	11 367	6 851	60 561
Gevinst salg av eiendeler til Kr.sund Stadion AS	0	0	0	5 500	0	0	5 500
Reklame- og sponsorinntekter	16 656	13 662	19 036	19 060	18 210	13 919	100 542
Sum	37 969	32 649	37 514	44 273	40 129	30 484	223 017

Tabell 7 Fordeling av klubbens inntekter fra kilder innenfor Kristiansundsregionen i perioden 2019-2024 (i nominelle beløp og i hele 1.000 kr)

Av inntekter som har sin kilde fra egen region, utgjør kamprelaterte inntekter samt reklame- og sponsorinntekter (sponsorinntektene) og gaver det vesentligste.

Når det gjelder sponsorinntektene utgjorde disse totalt 108,9 millioner kroner i perioden 2019-2024. Omregnet til 2024 -kroner utgjorde sponsorinntektene 121,1 millioner kroner. (Se tabell 8)

Sammenlignet med 2019 har sponsorinntektene svekket seg og har fått noe mindre betydning. I 2024 utgjør sponsorinntektene 15,3 millioner kroner. I 2019 utgjorde sponsorinntektene 21,8 millioner kroner i 2024 – kr. Realverdien av sponsorinntektene har følgelig svekket seg med 6,5 millioner kroner i løpet av 6-års perioden 2019-2024. Reklame- og sponsorinntektene vurderes å ha stor betydning, da disse ikke er utsatt for like store variasjoner som prestasjonsbaserte inntekter.

Reklame- og sponsorinntekter	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Sum
- lokalt	16 656	13 662	19 036	19 060	18 210	13 919	100 542
- nasjonalt	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400	8 400
SUM	18 056	15 062	20 436	20 460	19 610	15 319	108 942
Prisomregnet (2019-2024) til 2024-verdier	21 789	17 942	23 524	22 268	20 227	15 319	121 068

Tabell 8 Klubbens sponsorinntekter i perioden 2019-2024 (i 1.000 kr)

3.2.4 Analyse av klubbens kjøp av varer og tjenester

Klubbens kjøp av varer og tjenester består av totale driftskostnader fratrukket lønnskostnader og avskrivninger. Klubben har i løpet av perioden foretatt kjøp av varer og tjenester for 161,6 millioner kroner fordelt slik:

Klubbens kjøp av varer og tjenester	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Sum
Kjøp	24 010	22 380	27 215	24 613	27 046	36 385	161 649
Økning ift 2019=100%	100,0 %	93,2 %	113,4 %	102,5 %	112,6 %	151,5 %	

Tabell 9 Klubbens kjøp av varer og tjenester i perioden 2019-2024 (i nominelle beløp og i 1.000 kr)

Tabell 9 viser at det har vært en økning i årlige kjøp i perioden 2019-2024 på 51,5 %. I samarbeid med klubben er det foretatt en henføring av kjøpene til henholdsvis lokale, nasjonale eller internasjonale leverandører.

Fordelingen er basert på en nøye vurdering av kostnadens art som er gjennomgått på konto- og leverandørnivå.

Analysen viser at kjøpene geografisk fordeler seg på følgende vis:

Klubbens kjøp av varer og tjenester	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Sum	Andel
Lokalt	14 406	13 428	16 329	14 768	16 228	21 831	96 989	60,0 %
Nasjonalt	9 004	8 393	10 206	9 230	10 142	13 644	60 618	37,5 %
Internasjonalt	600	560	680	615	676	910	4 041	2,5 %
Sum kjøp av varer og tjenester	24 010	22 380	27 215	24 613	27 046	36 385	161 649	100,0 %
Prisomregning til 2024-kr	28 974	26 660	31 328	26 788	27 897	36 385	178 031	

Tabell 10 Geografisk fordeling av klubbens kjøp av varer og tjenester for perioden 2019 – 2024 i nominelle beløp (i 1.000 kr)

Tabell 10 viser at ca 60% av klubbens kjøp av varer og tjenester på 161,6 millioner kroner (i nominell verdi), er gjort lokalt. Det lokale kjøpet utgjør dermed 97 millioner kroner (i nominell verdi).

Omregnet til 2024 – kroner, utgjør det samlede innkjøpet i perioden 178 millioner kroner, hvorav ca 106,8 millioner kroner er lokale kjøp.

3.2.5 Analyse av ansattes kjøp av varer og tjenester

Utgangspunktet for denne delen er sum nettolønn til de ansatte. Nettolønn er beregnet som bruttolønn fratrasket skattetrekk. Klubben har hatt følgende nettolønn i perioden:

Ansattes nettolønn		2019	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Brutto lønn		22 544	23 890	29 273	30 236	26 073	29 581	161 597
Skattetrekk		-6 776	-7 188	-9 186	-9 439	-6 118	-8 436	-47 143
Ansattes nettolønn		15 768	16 702	20 087	20 797	19 955	21 145	114 454
Sparing	10 %	-1 577	-1 670	-2 009	-2 080	-1 996	-2 115	-11 445
Til forbruk		14 191	15 032	18 078	18 717	17 960	19 031	103 009

Tabell 11 Bruttolønn, skattetrekk og nettolønn i perioden 2019-2024 i nominelle størrelser (i 1.000 kr)

Skattetrekket har for alle år i perioden vært mellom 28,5% og 31,4 %. Brutto lønn og netto lønn har i seksårsperioden økt med henholdsvis 31,2% og 34,1 %.

Utfordringen er å fordele netto lønn på kjøp av varer og tjenester (forbruk) på lokalt næringsliv, nasjonalt næringsliv og sparing. Etter en del vurderinger har vi forutsatt at av netto lønn er 75 % brukt lokalt, 15 % er brukt nasjonalt, og at 10 % er gått til sparing. Utgangspunktet for den gjennomførte fordelingen er 50/30/20 – regelen omtalt av BN – bank om personlig forbruksmønster.

Med den valgte forutsetningen vil de ansattes kjøp av varer og tjenester fordele seg slik:

Ansattes kjøp av varer og tjenester - forbruk		2019	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Forbruk lokalt		11 826	12 527	15 065	15 598	14 966	15 859	85 841
Forbruk nasjonalt		2 365	2 505	3 013	3 120	2 993	3 172	17 168
Sum ansattes forbruk		14 191	15 032	18 078	18 717	17 960	19 031	103 009

Tabell 12 Ansattes kjøp av varer og tjenester lokalt og nasjonalt i perioden 2019-2024 i nominelle størrelser (i 1.000 kr)

Ansattes kjøp av varer og tjenester er beregnet som netto lønn på 114,5 millioner kroner fratrasket 10 % sparing på 11,5 millioner kroner (tabell 11).

Ansattes forbruk er derfor beregnet til ca. 103 millioner kroner som fordeles med 85,8 millioner kroner i konsum på lokalt nivå og 17,2 millioner kroner utenfor regionen (tabell 12).

3.2.6 Skatter og avgifter

Dersom vi inkluderer merverdiavgift (som ikke inngår i driftsregnskapet, men likevel er en effekt av klubbens virksomhet) har klubben i løpet av seksårsperioden betalt inn ca. 103,4 millioner kroner i skatter og avgifter (114,5 millioner omregnet i 2024-kroner). Innbetalingene fordeler seg slik:

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	SUM	Andel
Skattetrekk	6 776	7 188	9 186	9 439	6 118	8 436	47 143	45,6 %
Arbeidsgiveravgift	3 463	3 389	4 338	4 370	3 283	4 673	23 516	22,7 %
Selskapsskatt	-	-	-	-	-	-	-	0,0 %
Merverdiavgift	4 759	4 245	5 400	6 600	6 012	5 708	32 724	31,7 %
Sum skatter og avgifter - totalt	14 998	14 822	18 924	20 409	15 413	18 817	103 383	100,0 %
Prisomregnet til 2024 - kr	18 099	17 656	21 784	22 213	15 898	18 817	114 466	

Tabell 13 Skatter og avgifter i nominelle størrelser for perioden 2019-2024, i nominelle størrelser (i 1.000 kr)

Arbeidsgiveravgiften betales inn til Kristiansund kommune, men sendes uavkortet videre til sentrale skattemyndigheter for finansiering av folketrygden. Merverdiavgiften går direkte til sentrale skattemyndigheter.

Når det gjelder fordeling av skattetrekk på kommune, fylkeskommune og stat har vi lagt til grunn Statistisk sentralbyrås anslag på fordeling for personlige skatteyttere for 2024: stat 63,6 %, kommune 30,4 % og fylkeskommune 6,0 %. I beregningene nedenfor er skatteinngang til fylkeskommunen også inkludert i tallene for regionen.

Ansattes inn- og utflytting kan gjøre at det kommunale skattetrekket kommer andre enn lokale kommuner til gode. Enkelte ansatte har ikke lokal kommune som skattemessig bosted. Vi har forutsatt at slike lekkasjer blir utjevnet over seksårsperioden, da det både er spillere på vei inn i klubben som kan skatte til annen kommune, mens spillere på vei ut av klubben kan skatte til Kristiansund kommune etter å ha forlatt KBK. Vi forutsetter altså at dette skattetrekket beholdes lokalt.

Med ovennevnte forutsetninger fordeler skatter og avgifter seg slik henholdsvis utenfor og innenfor regionen:

Skatter og avgifter UTENFOR regionen			2019	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Skattetrekk - til staten			4 308	4 570	5 840	6 001	3 890	5 364	29 974
Arbeidsgiveravgift - til staten			3 463	3 389	4 338	4 370	3 283	4 673	23 516
Selskapsskatt			-	-	-	-	-	-	-
Merverdiavgift			4 759	4 245	5 400	6 600	6 012	5 708	32 724
SUM SKATTER OG AVGIFTER			12 530	12 204	15 578	16 971	13 185	15 745	86 214
Skatter og avgiftert INNENFOR regionen			2019	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Skattetrekk - kommunal			2 059	2 184	2 792	2 869	1 859	2 564	14 327
Skattetrekk - M & R fylkeskommune			409	433	554	569	369	509	2 842
SUM SKATTER OG AVGIFTER			2 468	2 618	3 346	3 438	2 228	3 072	17 169
SUM			14 998	14 822	18 924	20 409	15 413	18 817	103 383

Tabell 14 Geografisk fordeling av betalte skatter og avgifter i nominelle størrelser (i hele 1.000 kr)

Som det framgår har klubben i løpet av perioden betalt inn anslagsvis 14,3 millioner kroner i kommunal skatt (ansattes bostedskommune) og i overkant av 2,8 millioner i skatt til Møre og Romsdal fylkeskommune i 6-års perioden. I tillegg kommer 86,2 millioner kroner til sentrale myndigheter.

3.2.7 Regionregnskap/kapitalbalanse

Med de forutsetninger som er tatt ovenfor kan vi sette opp et regionregnskap bestående av netto tilførsel til og forbruk i regionen. Vi ser først på netto kapitaltilførsel til regionen:

Inntekter til regionen	2019	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Medie- og ligasponsorinntekter (NFF)	12 084	13 114	13 144	10 871	15 559	23 253	88 025
Reklame- og sponsorinntekter	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400	8 400
Spillersalg	655	-464	7 450	4 233	3 938	21 571	37 383
Offentlige tilskudd	0	5 289	2 181	0	0	0	7 470
Diverse (billetter mm)	335	0	0	275	297	265	1 172
Sum inntekter til regionen	14 474	19 339	24 175	16 779	21 194	46 489	142 450
Kjøp utenfor regionen	2019	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Skatter og avgifter - nasjonalt *	7 771	7 959	10 178	10 371	7 173	10 037	53 490
Klubbens kjøp - nasjonalt	9 004	8 393	10 206	9 230	10 142	13 644	60 618
Klubbens kjøp - internasjonalt	600	560	680	615	676	910	4 041
Ansattes kjøp - nasjonalt	2 365	2 505	3 013	3 120	2 993	3 172	17 168
Sum kjøp utenfor regionen	19 740	19 417	24 078	23 336	20 984	27 762	135 317
NETTO KAPITALTILFØRSEL TIL REGIONEN	-5 267	-78	97	-6 557	210	18 727	7 133

Tabell 15 Netto kapitaltilførsel til regionen i perioden 2019-2024 i nominelle størrelser (i hele 1.000 kr)

*Beløpet inkluderer ikke merverdiavgift da den ikke stammer fra driftsregnskapet

Som det framgår av tabell 15 har det vært en netto tilførsel av kapital til regionen på 7,1 millioner kroner i perioden 2019 - 2024. Inntektene fra kilder utenfor regionen utgjør 142,5 millioner kroner. De klart viktigste inntektskildene inn til regionen er Medie- og ligasponsorinntektene fra NFF samt gevinster ved spillersalg (salg av spillerrettigheter).

Hovedposten ut av regionen kjøp av varer og tjenester utenfor regionen samt betaling av skatter og avgifter til sentrale myndigheter. I sistnevnte inngår innbetaling av skattetrekk og arbeidsgiveravgift til myndighetene. Ansattes kjøp utenfor regionen beløper seg til kr 17,2 millioner kroner for 6-årsperioden., og representerer også kapital ut av regionen.

Netto tilførsel til regionen er således på 7,1 millioner kroner.

Oversikten over inntekter og kostnader innenfor regionen ser slik ut:

Inntekter fra regionen			2019	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Diverse (billetter mm)			11 798	6 771	8 590	9 407	10 134	9 714	56 414
Gevinst salg av eiendeler til Kr.sund Stadion AS			0	0	0	5 500	0	0	5 500
Gaver			9 515	12 408	10 114	10 306	11 367	6 851	60 561
Reklame- og sponsorinntekter			16 656	13 662	19 036	19 060	18 210	13 919	100 542
Sum inntekter fra regionen			37 969	32 841	37 740	44 273	39 711	30 484	223 017
Kjøp samt skatt/avgift innenfor regionen			2019	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Skatter og avgifter - lokalt			2 468	2 618	3 346	3 438	2 228	3 072	17 169
Klubbens kjøp lokalt			14 406	13 428	16 329	14 768	16 228	21 831	96 989
Ansattes kjøp lokalt			11 826	12 527	15 065	15 598	14 966	15 859	85 841
Sum kjøp/skatter og avgifter innenfor reg.			28 700	28 573	34 740	33 803	33 422	40 762	199 999
Netto kapitalforbruk lokalt			9 269	4 268	3 000	10 470	6 289	-10 278	23 018

Tabell 16 Netto kapitalforbruk i regionen for perioden 2019-2024 i nominelle størrelser (i hele 1.000 kr)

I tabell 16 inngår klubbens inntekter og utgifter samt spillernes kjøp av varer og tjenester og lokale skatteinntekter.

Som vi ser utgjør klubbens og ansattes kjøp av varer og tjenester lokalt samt innbetaling av skattetrekk innad i regionen (samlet 200 millioner kroner) ca 23 million kroner mindre enn hva klubben tilføres i form av lokale inntektskilder i perioden (ca 223 millioner kroner).

I tillegg til klubbens kjøp kommer det lokale forbruket som er generert av klubbens kamper, men som ikke inngår i klubbens regnskapstall. Tallene fremgår av tabell 20.

Når vi hensyntar dette blir bildet at samlet kjøp/etterspørsel i regionen ca. 1,2 millioner kroner større enn klubbens inntekter fra regionen.

3.2.8 Poster som ikke er med i analysen

Utgangspunktet for analysen er driftsresultatene for de aktuelle årene i seksårsperioden. Det innebærer at finansposter, som for eksempel renteinntekter og rentekostnader, er holdt utenfor.

Det korrigerte driftsresultatet på 18,7 millioner i perioden har gått med til finansiering av investeringer / kjøp av spillerrettigheter og nedbetaling av gjeld.

Blant de største anvendelsene av kapital i perioden er investering i spillerrettigheter. Disse er finansiert gjennom det korrigert driftsresultatet ovenfor og endringer i øvrige balanseposter.

Kjøp av spillerrettigheter inngår imidlertid ikke som del av driftsbetraktningene i vår analyse.

3.3 Øvrige kjøp i regionen

I tillegg til kjøpet av varer og tjenester i regionen som foretas av klubben og dens ansatte, skaper klubben etterspørsel fra ulike grupper av tilreisende i forbindelse med klubbens kamper. Nedenfor beregnes den økonomiske effekten av denne etterspørselen.

3.3.1 Generert lokal etterspørsel fra tilreisende

I forbindelse med klubbens kamper er det flere grupperinger som skaper lokal etterspørsel etter varer og tjenester; spesielt fra reiselivs- og serveringsnæringen. Dette er altså etterspørsel utover det som legges igjen i billettbetaling på stadion.

Vi har i det følgende lagt til grunn det gjennomsnittlige antall obligatoriske kamper (Serie-, Cup- (NM)kamper) pr. år i den aktuelle perioden (2019-2024). Dette gjennomsnittet er på 15 kamper (se tabell 17).

Antall kamper	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Seriekamper - hjemme	15	15	15	15	15	15
NM cup kamper - hjemme	0	0	0	0	0	0
Europacup kamper - hjemme	0	0	0	0	0	0
Antall kamper	15	15	15	15	15	15

Tabell 17 Oversikt over hjemmekamper i perioden 2019-2024

Vi har basert på tilsvarende rapporter for andre klubber, samt gjennom dialog med representanter for klubben, foretatt en vurdering av dimensjoneringen, og tilhørende etterspørsel for følgende grupperinger:

- Bortelagssupportere
- Bortelagene
- Tilreisende KBK-supportere
- Hjemmepublikums etterspørsel
- Media
- Offisielle NFF-representanter
- Andre (agenter/observatører, m.fl.)
- Sponsorarrangement

Videre har vi som utgangspunkt for å beregne tilleggsetterspørselen fra tilreisende, benyttet samme forutsetninger og rammeverk som Høgskolen i Molde har anvendt i sine studier av Molde Fotballklubbs betydning for Romsdalsregionene. I disse studiene ble det utført kartlegging og analyse av omfanget av lokal etterspørsel generert av tilreisende i forbindelse med klubbens aktivitet. Dette er utredninger som Høgskolen i Molde utførte for Molde Fotballklubb i 2014 og 2024.

Bortelagssupportere

Det er stor variasjon i antall supportere som følger sitt lag til kamp i Kristiansund, med kampene mot Molde og Rosenborg (RBK) som suverene vinnerkamper når det gjelder antall bortesupportere.

Andre kamper har færre bortesupportere, men på den annen side er antallet av overnattende bortelagssupportere som tar turen som et weekendopphold større for de øvrige eliteserielubbene sine supportere. For noen av kampene er besøket organisert i regi av den gjestende klubbens supporterklubb, og i noen tilfeller er det klubben selv som medbringer samarbeidspartnere.

I tillegg kan også noen av de andre eliteserielagene komme med relativt mange bortesupportere. Særlig hvis bortelaget er involvert i avgjørende matcher. I tabell 18 framgår oversikt over bortesupportere i det enkelte år i perioden:

Bortesupportere		2019	2020	2021	2022	2023	2024
Antall bortesupportere		1 458	0	612	1 990	607	2 061
Pr kamp		97			133	40	137

Tabell 18 Antall bortesupportere pr år i seriespillet i perioden 2019-2024

Med bakgrunn i tabell 18 har vi lagt til grunn at gjennomsnittlig antall bortesupportere er i området 100 – 150 personer. I 2020 og 2021 var det tilnærmet ingen bortesupportere, forårsaket av Covid.

Samlet utgjør gjestesupporterne ifølge våre anslag ca. 3-4% prosent av det totale publikumstallet. Det er beheftet med stor usikkerhet å anslå hvilke beløp disse gjestene legger igjen i byen. Vi har valgt å bruke 560 kr. per supporter som et gjennomsnittstall.

Dette er videre basert på 15 overnattende gjester per kamp i snitt (hotell eller privat overnatting). Samlet gir dette en tilleggsetterspørsel på 630 000 kroner per år (ca. 42 000 kroner per kamp)

Bortelag

Denne posten dekker utgifter til overnatting og servering for bortelaget. Det er forutsatt en bruttotropp på 30 per gjestende klubb. Det er et begrenset antall overnattinger per år, og vi har derfor satt gjennomsnittsprisen til kr. 700, som er et gjennomsnitt av utlegg til måltid og full overnattingskostnad. Totalt utgjør denne posten i våre beregninger en tilleggsetterspørsel på kr. 315 000 årlig (kr. 21 000 per kamp)

Tilreisende KBK-supportere

Til alle klubbens hjemmekamper er det innslag av hjemmelagssupportere med bopel utenfor regionen som gjester byen for å følge laget sitt i kamp. Det gjelder i hovedsak utflyttede kristiansundere/nordmøringer som legger inn et ekstra «hjemmebesøk» i anledning kamp. Vi ser det ekstra sterkt i forbindelse med «storkamper», eksempelvis som mot Molde og RBK. Vi har valgt å anslå dette antallet forsiktig til å utgjøre et gjennomsnitt på 25 tilreisende tilskuere per kamp, og anslå et gjennomsnittsforbruk på kr. 700 for hver av disse. Det vil da si at disse årlig legger igjen kr. 262 500 (kr 17 500 per kamp)

Media

Her har vi anslått gjennomsnittstallet til 20 personer per kamp, og med en blanding av overnattende og dagsreisene anvendt kr. 1 000 per person som forbruksanslag. Det gir et samlet forbruk for denne grupperingen på kr. 300 000 per år (kr. 20 000 per kamp)

Hjemmepublikum

Klubbens hjemmepublikum har tilhørighet i et geografisk ganske stort område, og mange av dem har derfor til dels lange reiser i forbindelse med kamp. Vi har forsiktig anslått at 25 % av dem (1 000 tilskuere) legger igjen i gjennomsnitt kr. 280 for hver kamp. Det dreier seg primært om reiseutgifter og utgifter til mat og drikke; og er utgifter som pådras som følge av at de skal på kamp på Nordmøre stadion. Totalt utgjør dette konsumet 4,2 millioner kroner per år. (kr. 280 000 per kamp)

NFF-Representanter

NFF er minimum representert med dommere, delegat, og dommerobservatør på alle kamper. I tillegg er det ofte andre NFF-representanter til stede som benytter kampen som anledning til «fagbesøk» hos klubben. NTF-representasjon er heller ikke uvanlig. Vi har anslått dette til i gjennomsnitt å utgjøre 10 personer, og har benyttet et gjennomsnittlig utlegg på kr. 1 000. Dette gir en årlig forbruk på kr. 150 000 (kr. 10 000 per kamp)

Andre gjester

Denne posten dekker klubbens eksterne gjester, som er spilleragenter, spillere, klubbrepresentanter, eksterne samarbeidsrepresentanter, osv. Felles for denne gruppen er at de i betydelig grad er overnattende gjester. Vi har anslått gruppen i antall til i gjennomsnitt å utgjøre 10 personer per kamp, og har nyttet kr. 1 400 per person for beregning av tilleggsetterspørselen som denne gruppen av gjester genererer. Dette gir et forbruk for denne gruppen på kr. 210 000 per år (kr. 14 000 per kamp)

Sponsorarrangement

Her har vi forutsatt at det i gjennomsnitt er et arrangement per hjemmekamp med 20 deltakere. Det er ulik regi på disse arrangementene; noen arrangeres av klubbens samarbeidspartnere, noen av andre næringsdrivende i egen regi, men knyttet opp mot hjemmekamp, og endelig er det eksempler på arrangement i regi av den gjestende klubben.

Felles for disse arrangementene er en relativt høy gjennomsnittskostnad per deltaker. Vi har benyttet kr. 2 100, og får da en årlig etterspørsel knyttet til disse arrangementene på kr. 630 000 (kr. 42.000 per kamp).

3.3.2 Oppsummert

I tabell 19 nedenfor er etterspørselen fra alle de ovennevnte grupperingene satt sammen. Det gir et estimat på total årlig etterspørsel på 6,7 millioner kroner per år.

Som redegjort for ovenfor er anslagene beheftet med usikkerhet. Vi mener dog at det er *utvist stor forsiktighet* i utarbeidelse av tallene, i den forstand at vårt estimat neppe overstiger de faktiske tallene.

I tabellen er det tatt utgangspunkt i gjennomsnittlig antall obligatoriske kamper per år i perioden 2019-2024. Dette antallet utgjør for perioden 15 kamper i året.

Grupperinger	Gj.snittlig antall tilskuere pr kamp	Gj.snittlig beløp i kr	Etterspørsel pr kamp i kr	Total årlig etterspørsel i kr
Bortesupportere	75	560	42 000	630 000
Bortelag	30	700	21 000	315 000
Tilreisende KBK-supportere	25	700	17 500	262 500
Media	20	1 000	20 000	300 000
Hjemmepublikum	1 000	280	280 000	4 200 000
NFF/NTF - representanter	10	1 000	10 000	150 000
Andre gjester	10	1 400	14 000	210 000
Sponsorarrangementer	20	2 100	42 000	630 000
TOTALT			446 500	6 697 500

Tabell 19 Årlig etterspørsel fra alle de ovennevnte grupperingene satt sammen

3.4 Korrigert kapitaltilførsel til regionen

Tar vi hensyn til tilreisendes andel av etterspørsel i tabell 19 over på 1,9 millioner, får vi følgende korrigerte regionregnskap (i nominelle kroner):

Netto kapitalførsel basert på bokførte tall i punkt 3.2.7 (tabell 15)	7,1 millioner
<u>Tilreisendes etterspørsel (1,9 millioner *3 år) *</u>	<u>5,7 millioner</u>
Korrigert kapitaltilførsel	<u>12,8 millioner</u>

* De tilreisende i form av bortelagets supportere, bortelaget, tilreisende KBK – supportere, media, NFF/NTF representanter og andre gjester er beregnet å generere ca. 1,9 millioner kroner i året i lokal tilleggssetterspørsel. Her er det beregnet beløp for 3 år. I analysen er det derfor sett bort fra årene 2020 og 2021, da de tilnærmet var null. I en normalperiode ville dette tallet følgelig vært høyere.

3.5 Samlet etterspørsel i regionen med tilhørende sysselsettingskonsekvenser

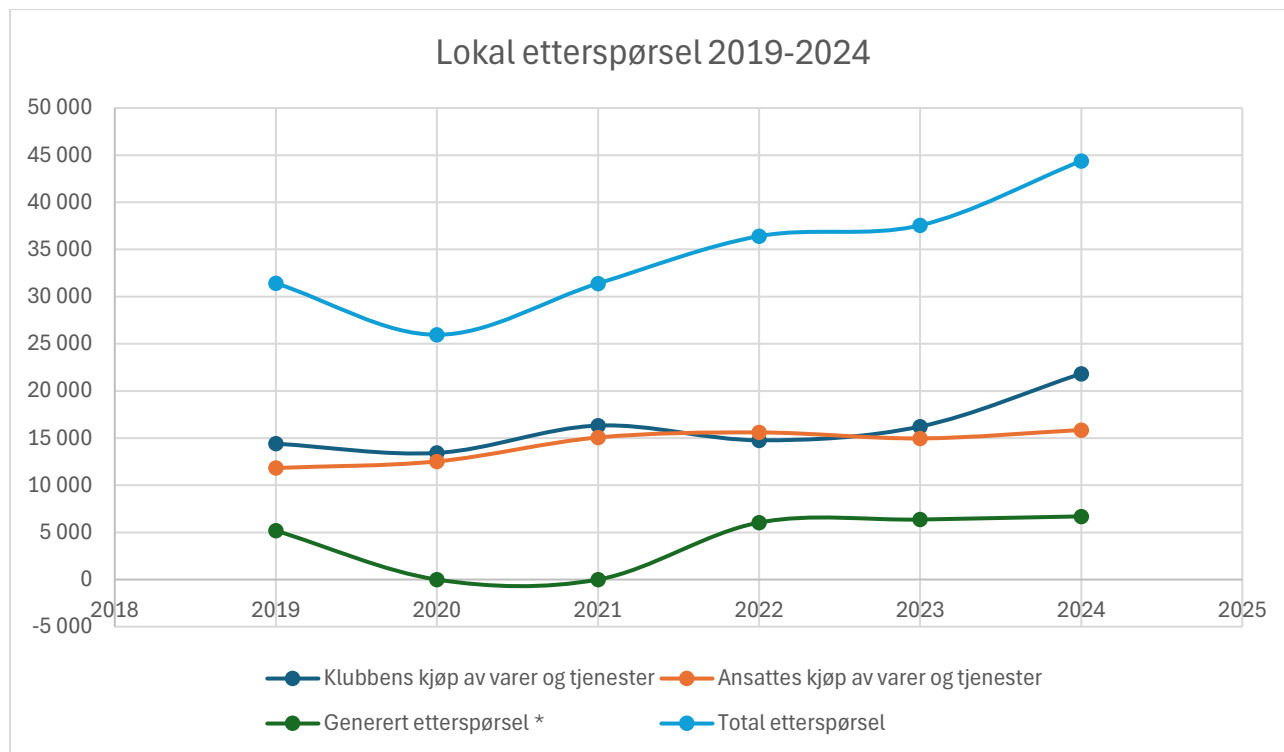
Basert på ovenstående drøfting viser tabell 20 den samlede etterspørselen mot regionens næringsliv fra klubbens aktiviteter (alle tall i 1.000 kr.):

Samlet etterspørsel i regionen	2019	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Klubbens kjøp av varer og tjenester	14 406	13 428	16 329	14 768	16 228	21 831	96 989
Ansattes kjøp av varer og tjenester	11 826	12 527	15 065	15 598	14 966	15 859	85 841
Generert etterspørsel *	5 182	0	0	6 044	6 363	6 698	24 287
Total etterspørsel	31 414	25 955	31 394	36 410	37 556	44 387	207 117

Tabell 20 Samlet etterspørsel rettet mot regionens næringsliv fra klubbens aktiviteter i nominelle størrelser (alle tall i 1.000 kr)

* Her er det forutsatt en årlig vekst på 5 % fra 2019 frem til vårt estimat for 2024, men 2020 og 2021 er utelatt da det var betydelige restriksjoner som følge av pandemi (covid).

Tabell 20 viser at klubbens virksomhet i perioden 2019-2024 representerer en samlet etterspørsel rettet mot lokalt næringsliv på ca. 207,1 millioner kroner. Det fremgår også av tabellen at veksten i perioden fra 2019 til 2024 har vært på 41,3%. Veksten i de ansattes forbruksutgifter har vært på 34,1 %, mens klubbens kjøp av varer og tjenester i regionen har økt med 51,5%. Vi kan tydeliggjøre dette ved å fremstille utviklingen grafisk (figur 2):

Figur 2 Etterspørsel rettet mot lokalt næringsliv

I tillegg til etterspørselen rettet mot det lokale næringsliv for perioden 2019-2024, bidrar klubbens virksomhet med følgende lokale skatteinntekter (alle tall i 1.000 kr. og i nominelle størrelser):

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Lokale skatteinntekter	2 468	2 618	3 346	3 438	2 228	3 072	17 169

Tabell 21 Lokale skatteinntekter i perioden 2019-2024

Hvilke sysselsettingskonsekvenser klubbens etterspørsel har i regionen vil selvsagt avhenge av hvilke næringer etterspørselen retter seg mot. Vi har ikke gjort noe forsøk på å foreta en slik fordeling, og har heller ikke foretatt noen ringvirkingsanalyse av denne etterspørselen. Vi vil nøye oss med noen makrobetraktninger i forhold til slike konsekvenser.

Ved å benytte offentlig statistikk (SSB) for sammenhengen mellom omsetning og sysselsetting kan vi finne et grovt anslag på sysselsettingskonsekvenser av den aktuelle etterspørselen. Det understrekes at dette er beheftet med usikkerhet da vi ikke kjenner sammensetningen av omsetningen; men det gir uansett en indikasjon på nivået på sysselsettingskonsekvensen av klubben. Analysen viser at dersom all etterspørsel retter seg mot tradisjonell varehandel vil etterspørselen representere anslagsvis 7-8 arbeidsplasser, mens tilsvarende tall for overnattings- og serveringsvirksomheter representerer anslagsvis 30-35 arbeidsplasser. Om all

etterspørsel var generert mot tradisjonelle tjenesteytende næringer tilsier det at etterspørselen representerer om lag 45-50 arbeidsplasser.

Ut fra dette kan vi konkludere med at klubbens aktivitet i tillegg til sine egne arbeidsplasser understøtter et sted mellom 8 og 50 arbeidsplasser i regionen, avhengig av innretningen på den samlede etterspørsel.

Med en fordeling av etterspørselen mellom varer og tjenester i tråd med vektingen i konsumprisindeksen vil den understøtte 20-30 arbeidsplasser. Det kan være grunn til å anta at tallet er noe høyere, da vi kjenner til at deler av etterspørselen er tjenesteintensivt. Dette gjelder spesielt den genererte etterspørselen (overnatting, spisesteder o.l.). I tillegg til sysselsettingskonsekvensene av vare- og tjenesteetterspørselen er det åpenbart sysselsettingskonsekvenser i kommunal sektor av skatteinngangen fra klubbens ansatte og arbeidstakerne i de avledede arbeidsplassene. Vi vil ut fra dette, med det ovenfor gitte forbehold, konkludere med at det er grunn til å anta at klubbens virksomhet understøtter en tilleggssysselsetting i størrelsesorden 25-35 arbeidsplasser i regionen.

Totalt bidrar klubben følgelig til sysselsetting av om lag 70-80 personer i regionen, hvorav ca. 45 er egne årsverk.

Norsk Toppfotball (NTF) presenterte sommeren 2013 (Sæther, 2013) en analyse av toppfotballen under tittelen «Toppfotballens samfunnsregnskap», med Oslo Economics som faglig konsulent og kvalitetssikrer av presentasjonen. På side 23 i denne publikasjonen drøftes sysselsettingskonsekvenser av toppfotballen. Der konkluderes det med at omsetning generert av toppfotballen medfører anslagsvis 1000 eksterne arbeidsplasser. Dersom dette settes i relasjon til at toppfotballklubbene har en samlet bemanning på ca. 1200 årsverk, ser vi at det gir en faktor på 1,83.

Den samlede bemanning i klubben var i 2024 ca. 45 årsverk. Vi ser da at vårt ovenstående anslag på sysselsettingseffekten av klubbens virksomhet gir en faktor mellom 1,55 og 1,77 (lavt og høyt anslag). Det gir da en indikasjon på at vår vurdering er lav. Etter vår vurdering er derfor ikke vårt anslag urimelig sammenlignet med NTF i sin utredning for toppfotballen samlet.

Videre presenterte konsulentfirmaet BDO i høst (2024) på vegne av Strømsgodset en analyse av «Samfunnsnyttene av Strømsgodset Toppfotball». På side 5 i rapporten går det fram at effekter relatert til Strømsgodset sin aktivitet, samlet utgjør 156 personer.

Anslaget vi har gjort for KBK om at Klubben understøtter 25-35 arbeidsplasser fremstår dermed ikke urimelig.

3.6 Passasjervolum over Kvernberget lufthavn som følge av KBKs virksomhet

Kvernberget lufthavn er en stamlufthavn like øst for Kristiansund sentrum. Flyplassen er utgangspunkt for trafikk til og fra Kristiansund, herunder for KBK sine lag. I 2024 ble det registrert totalt 260 286 reisende over flyplassen. Dette antallet er eksklusive helikopterpassasjerer.

En detaljert gjennomgang av motstanderlag, reiseopplegg, antall deltakere pr reise for lagene tilknyttet KBK, viser at klubben alene inklusive motstanderlag representerer et volum som utgjør 3 500 reisende over Kvernberget lufthavn.

I tillegg tilkommer reisende som publikum, herunder bortesupportere så vel som dommere, media og representanter for NFF/NTF, som antas kan utgjøre ca 1 650 reisende.

Lagene som omfattes av analysen er KBK A-lag herre, KBK A-lag kvinner, KBK 2, KBK G19, KBK G17 og KBK 15. De sistnevnte deltar i nasjonale serier.

Våre analyser viser at KBK sin aktivitet samlet genererer nærmere 5 200 årlig reisende over flyplassen, noe som er gruppert nærmere nedenfor i tabell 22.

KBK - Alag		1 584
KBK 2		576
G19		256
G17/G16		640
G15		384
Ansattreiser		100
Sum klubben		3 540
Publikum KBK		600
Publikum Borte		600
NFF/NTF		300
Media		150
Sum		5 190

Tabell 22 Oversikt over antall reisende over Kvernberget lufthavn pr år generert av KBK sin aktivitet

KBK representerer således ca 2% av det totalt antall reisende over lufthavnen (eksklusive helikopterpassasjerer).

Vår vurdering av passasjervolumet knyttet til KBK lagenes kamparrangementer, er at dette antall reisende neppe ville blitt tilført Kvernberget lufthavn uten KBKs virksomhet.

3.7 Oppsummering

I dette kapitlet har vi sett at klubbens omsetning har vært sterkt stigende i seksårsperioden vi har studert. Inntektene har steget fra 52,4 millioner kroner i 2019 til 76,7 millioner kroner i 2024, mens klubbens kjøp av varer og tjenester over de samme årene har steget fra 24,0 millioner kroner til 36,4 millioner kroner. Inntektene har altså økt med 46,8%, mens klubbens kjøp av varer og tjenester er økt med 51,5% perioden. Samlet har klubben over seksårsperioden hatt en inntekt på 365,5 millioner kroner, mens den samlet har kjøpt varer og tjenester for 161,6 millioner kroner.

Vi har også sett at klubben er en kapitalimportør. Klubben har i seksårs perioden hentet 142,5 millioner kroner inn til regionen, mens den motsatte pengestrømmen er 135,3 millioner kroner i perioden, slik at nettobalansen er på 7,1 millioner kroner. Klubben har altså gjennom sin aktivitet tilført regionen kjøpekraft på dette nivået gjennom seksårsperioden 2019-2024. Denne kapitaltilgangen er dels nyttet til å øke klubbens lokale innkjøp utover det de lokale inntektene muliggjør, og dels er den avleiret i spillerkjøp.

Klubbens ansatte står for en betydelig inntektsskattebetaling til Kristiansund kommune og Møre og Romsdal fylke. Gjennom seksårsperioden 2019-2024 utgjorde inntektsskatten til Kristiansund kommune 14,3 millioner kroner. I tillegg ble det betalt 2,8 millioner kroner til fylkeskommunen, slik at det totalt ble lagt igjen 17,2 millioner inntektsskattekroner i fylket. Her er det verd å merke seg at det meste av denne inntektsskatten kommer fra skatteyttere som er profesjonelle utøvere innen fotball; og som således ikke ville skatte til Kristiansund kommune om det ikke eksisterte et toppfotballag i byen. Alternativet for dem er sysselsetting i en annen kommune med slikt lag. Dette gjelder selvsagt også de administrativt ansatte i klubben. Deres sysselsetting i Kristiansund er betinget av at det er et topplag å administrere. Vi kan altså konkludere med at Kristiansund kommune ville mistet noe i nærheten av 14,3 millioner kroner i skatteinntekter i den omtalte seksårsperioden, om man ikke hadde hatt toppklubb i kommunen (vi forutsetter da at en klubb på lavere nivå også ville ha noe aktivitet). I realiteten er dette tallet en del større, da klubbens virksomhet skaper ytterligere aktivitet gjennom ringvirkningen av klubbens kjøp av varer og tjenester. I tillegg genereres aktivitet i tilknytning til klubbens kamper som redegjort i det ovenstående. Vi har ikke gjort noe forsøk på å beregne størrelsen på denne skatten, men konkluderer med at det dreier seg om millionbeløp utover de 14,3 millioner som betales av klubbens ansatte. I tillegg til den lokale skatten har klubbens ansatte i seks års perioden betalt 30,0 millioner kroner i statsskatt, og det er fra klubben innbetalt 23,5 millioner kroner i arbeidsgiveravgift samt 32,7 millioner kroner i merverdiavgift. Totalt er altså skattebidraget fra klubbens virksomhet til det statlige nivået på 86,2 millioner kroner i perioden 2019-2024.

Vi har ikke foretatt noen dyptgående ringvirkningsanalyse av klubbens virksomhet, men vi har i det ovenstående med noen enkle beregninger kommet frem til et anslag på sysselsettingskonsekvensene av klubbens virksomhet. Det understrekes at dette er betraktninger som er beheftet med usikkerhet.

At våre anslag er bra i overensstemmelse med Norsk Toppfotball sine anslag på landsbasis samt med rapport utarbeidet for Strømsgodset, er dog en indikasjon på at nivået er i den størrelsesorden som vi anslår.

Vi kom i vår enkle analyse frem til at klubbens virksomhet understøtter anslagsvis 25-35 arbeidsplasser utover de 45 årsverkene som klubben selv sysselsetter.

4. Effekter av klubbens sosiale aktiviteter

4.1 Innledning

Norges Fotballforbund (NFF) har satt flere av FNs bærekraftsmål på agendaen i sin bærekraftstrategi for perioden 2023 – 2030. NFF signaliserer gjennom strategiene at organisasjonen skal arbeide aktivt med å fremme redusert ressursbruk og flere grønne valg, sosial ansvarlighet og økonomisk bærekraft i norsk fotball.

NFF skal blant annet gjennomføre tiltak for å redusere klimafotavtrykket gjennom energibesparelse i anlegg, redusert reiseaktivitet og økt bruk av digitale løsninger. Forbundet har også satt fokus på å fremme inkludering og mangfold i sporten, samt støtte opp om fair play og etikk. Videre jobber NFF med utdanning og bevisstgjøring omkring bærekraft blant spillere, trenere og klubber.

Som tidligere nevnt gir ikke denne rapporten noen analyse av fotballaktivitetens negative effekter på samfunnet, eksempelvis knyttet til miljøskadelige utslipp fra reiseaktivitet for utøvere, ledere, og tilhengere.

KBK har satt i drift aktiviteter innen sosialt arbeid. Dette gjelder:

- Gatelaget
- KBK Frivillige

I dette kapitlet har vi sett nærmere på samfunnsnyttene av KBK sine sosiale aktiviteter, med mål om å skape bedre lokalsamfunn. I vår analyse er det forsøkt å estimere verdien på disse aktivitetene. Flere av virkningene er vanskelig å estimere presist, men mye tyder likevel på at det er positive ikke-prissatte virkninger av klubbens sosiale aktiviteter.

4.2 Analyse av verdier skapt gjennom klubbens sosiale aktiviteter

4.2.1 Sammendrag

Gatelaget som er et tilbud for personer som har eller har hatt utfordringer med rus og/eller psykisk helse, viser seg som et godt verktøy for å få folk ut av rus. Klubbens erfaringer er at virkningene er svært positive. Siden oppstarten i 2020 har 30-40 personer deltatt på tilbudet. Våre beregninger estimerer gevinsten av gatelaget i form av bedre helse, reduserte kostnader i helsetjenesten, reduserte kostnader hos politi, domstolen og kriminalomsorgen, økt verdiskapning ved at flere kommer seg i arbeid og reduserte skattefinansieringskostnader, til minst 10-11 millioner kroner årlig.

I tillegg tilkommer flere viktige ikke-prissatte virkninger gjennom mestringsfølelse og tilhørighet samt et bedre liv for pårørende.

Klubben har utover ovennevnte organisering av et stort apparat med frivillige som deltar i utføring av ulike oppgaver i forbindelse med A-lags kampene. Dette er organisert gjennom KBK Frivillige. Den samfunnsmessige verdien for de aktivitetene som de frivillige utfører er vanskelige å prissette i form av estimat på økonomiske verdier.

I den videre rapporten gjennomgås det hvordan nevnte tall framkommer, og hvilke forutsetninger som er lagt til grunn for analysen.

4.2.2 Kilder og forutsetninger

Grunnlaget for denne analysen er data fra klubbens årsrapporter for perioden 2019-2024, samt dialog med representanter for klubben.

Som grunnlag for å beregne samfunnsøkonomiske gevinster/effekter med de sosiale tiltakene til klubben om gatelag, har vi benyttet samme metodiske rammeverk som Oslo Economics la til grunn i en større kartlegging og analyse av de samfunnsøkonomiske gevinstene assosiert med gatelags-fotballen i Norge. Dette er utredninger utført i 2023 og 2024 for Fotballstiftelsen.

Vi har ikke hatt forutsetninger for å estimere samfunnsøkonomiske gevinster/effekter av øvrige sosiale aktivitetene som klubben drifter. Dette er kort kommentert nedenfor.

4.2.3 Analyse av samfunnsnyttien skapt gjennom gatelag - prosjektet

Gatelaget er et tilbud for alle som har eller har hatt utfordringer knyttet til rus og eller psykisk helse. Gatelagets verdier er mot, respekt, fellesskap og glede. Tilbudet er rusfritt. Gatelaget er først og fremst et dagtilbud for rusavhengige på Nordmøre som liker å spille fotball og ha det kjekt som lag. Gatelaget kan også være en arena for arbeidstrening og ett steg nærmere ordinært arbeid. Videre er gatelaget et tverrfaglig samarbeid mellom klubben, Fotballstiftelsen og Kristiansund kommune

Formålet med etablering av gatelaget er å gi spillerne et trygt fellesskap hvor nye nettverk blir etablert, som bidrar til mestring, verdighet og tro på seg selv.

Siden oppstart av gatelaget i 2020 og frem til 2025, har totalt 30-40 spillere deltatt. Noen av utøverne har blitt rusfrie. Av dagens spillere på 15 personer, har eksempelvis 3 spillere kommet seg ut i fast jobb med ulike stillingsbrøker, 2 spillere er tilbake i skole/utdanning i tillegg til at 2 spillere nå deltar i arbeidstrening. Erfaringene er at gatelags – modellen har betydelig positive effekt som et bidrag til å gjøre personer rusfrie.

I utredningen som Oslo Economics gjennomførte for Fotballstiftelsen i 2023 (side 22-24), ble det gjort beregninger av de gevinster som de norske gatelagenes aktiviteter bidrar til. Gevinstene er beregnet som nåverdi av gevinster over en femårs periode. For å unngå dobbelttelling er de beregnede gevinstene også begrenset til å gjelde kun nye spillere som kommer inn i gatelag-gruppa. Den analysen viste at gatelagene i Norge årlig bidrar til samfunnet med 480 millioner kroner, i tillegg til flere ikke-prissatte gevinster.

I undersøkelsen til Oslo Economics, gjort med grunnlag i rapporteringer fra alle klubben som har gatelag, går det fram at 38% av spillerne har sluttet helt med rus. Videre er det rapportert at 32% har redusert rusbruken. Vi har i våre beregninger lagt til grunn samme metodiske rammeverk og forutsetninger som ble benyttet i utredningen for Fotballstiftelsen.

De **prissatte virkningene** som er hentet fra Oslo Economics sin utredning, er knyttet til

- Helse – bedre livskvalitet og økt levetid
- Reduserte kostnader i helsetjenesten
- Reduserte kostnader for politi, domstoler og kriminalomsorgen
- Økt verdiskapning – produksjonsgevinst
- Reduserte skattefinansieringskostnader

Når det gjelder virkningen av Helse – bedre livskvalitet og økt levetid, er dette knyttet til verdien av helseeffekten forbundet med redusert rusbruk. Personer som slutter helt med rusbruk antas å vinne kvalitetsjusterte leveår, som det kan settes en verdi på basert på Helsedirektoratets utredninger. Her er det lagt til grunn at verdien av et kvalitetsjustert leveår er 1,56 million kroner. Videre er det lagt til grunn at gevinsten for personer som blir helt rusfrie er 0,3 kvalitetsjusterte leveår per person pr år. For personer som reduserer rusbruken er gevinsten tilsvarende satt til 0,1 kvalitetsjusterte leveår. Dette basert på at 38% av alle nye spillere blir helt rusfrie og 32% reduserer rusbruken.

Når det gjelder virkningen Reduserte kostnader i helsetjenesten, er dette knyttet til at verdien av at redusert rusmiddelbruk fører til redusert belastning på helsetjenesten. Oslo Economics (2023) har anvendt en verdi på ca. kr. 124 000 relatert til årlige gjennomsnittlige utgifter til primær- og spesialisthelsetjenesten for behandling av personer med rusutfordringer. Beregningen er basert på andel spillere som blir helt rusfrie.

Når det gjelder Reduserte kostnader for politi, domstolen og kriminalomsorgen er dette knyttet til verdien av kostnader til disse aktørene bortfaller for spillere som blir helt rusfrie. Det er i Oslo Economics sin utredning (2023) anslått at årlige kostnader for politi, domstoler og kriminalomsorgen knyttet til illegale rusmidler utgjør ca. kr. 67 000 per person.

Når det gjelder Økt verdiskapning – produksjonsgevinst, er dette knyttet til verdien av at spillere kommer i lønnet arbeid. I Oslo Economics sin utredning (2023), ble det på grunnlag av rapporteringer fra klubbene antatt at ca. 10% av spillerne kommer ut i arbeid, herunder om lag halvparten i fulltidsstilling. Videre er beregningene basert på en verdiskapningsgevinst på kr. 690 000 per person som kommer ut i lønnet arbeid (fulltidsstilling). I gjennomsnitt er det lagt til grunn en stillingsbrøk på 50%.

Når det gjelder Reduserte skattefinansieringskostnader er dette verdien av at økt arbeidsdeltakelse fører til en reduksjon i uføretrygd/andre ytelser. Uføretrygd / andre ytelser må finansieres gjennom vridende skatter, der kostnaden av skattefinansiering i samfunnsøkonomiske analyser settes til 20% av statens kostnader, jfr. Veileder for samfunnsøkonomiske analyser (DFØ, 2023). Det er antatt som et utgangspunkt at alle spillerne er uføretrygdet.

I tabell 23 nedenfor har vi beregnet nåverdien av den økonomiske effekten som er forbundet med KBK sitt gatelag, hvor de årlige gevinstene er knyttet til nye gatelagsspillere i 2024 for Kristiansund-regionen. Nåverdien angir nåverdien av gevinsten over en femårsperiode som er forbundet med gatelaget.

Prissatte virkninger					Gevinster	Nåverdi gevinst i 5 - års periode
Helse - bedre livskvalitet og økt levetid					1 422 800	6 749 200
Reduserte kostnader i helsetjenesten					282 800	1 341 600
Reduserte kostnader for politi, domstolen og kriminalomsorgen					152 800	724 800
Økt verdiskapning - produksjonsgevinst					207 200	982 000
Reduserte skattefinansieringskostnader					88 400	418 800
Sum					2 154 000	10 216 400
Ikke-prissatte virkninger						
Mestring og tilhørighet						
Bedre liv for pårørende og gevinster for lokalsamfunn						
Sum					2 154 000	10 216 400

Tabell 23 Økonomiske gevinster av gatelaget i KBK, Nåverdi gevinst er nåverdien av gevinsten som nye gatelagsspillere fører til over en 5-års periode

Den prissatte gevinsten er beregnet til en nåverdi for en fem-års periode på om lag 10-11 million kroner. Vår beregning er basert på at det årlig er 6 nye spillere i gjennomsnitt. Vi ser at dette ikke er et urimelig anslag med grunnlag i at 2023 var det 5 nye spillere og i 2024 er det 6 nye spillere.

I Oslo Economics sin utredning (2023) ble total gevinst for alle gatelagene i Norge beregnet til 480 million kroner og at det var 247 nye spillere i 2022. Ved nevnte undersøkelse var det 30 gatelag totalt i Norge, hvilket tilsvarer en gevinst per gatelag på om lag 16 millioner kroner (480 millioner kroner / 30 lag). Videre har vi i vår beregning av økonomisk verdiskapning for KBKs gatelag lagt til grunn 6 nye spillere. Basert på Oslo Economics totalberegning for alle gatelagene, vil en gjennomsnittsbetraktning for Norge totalt tilsa at aktiviteten knyttet til KBKs gatelag skaper en gevinst på anslagsvis 11,6 millioner kroner ((6 av 247 nye spillere) * 480 millioner kroner)).

Videre har BDO i sin undersøkelse (2024) beregnet samfunnsnyttan av Strømsgodset sitt gatelag til å utgjøre om lag 25 millioner kroner. Den beregningen var basert på 15 nye spillere i året. Det kan også nevnes at i Høgskolen i Molde sin undersøkelse (2024) beregnet Molde Fotballklubbs samfunnsnytte av gatelaget til 13-14 millioner kroner.

Med grunnlag i de overordnede betraktningene over mener vi at KBKs gatelag bidrar med økonomiske samfunnsverdier minst i størrelsesorden 10-11 millioner kroner per år. Etter vår vurdering er dette anslaget en nøktern vurdering.

I tillegg er det noen *ikke-prissatte virkninger* som gatelaget bidrar med, som har vært vanskelig å sette verdi på. Dette gjelder henholdsvis «Mestring og tilhørighet» samt «Bedre liv for pårørende og gevinster for lokalsamfunnet». Begge virkningen er omtalt i Oslo Economics rapport (2023) på side 24 - pkt 6.8).

4.2.4 Andre prosjekter hvor det foreligger vesentlig samfunnsnytte

I tillegg til omtalt sosiale tiltak i pkt. 4.2.3 over, har klubben også andre aktiviteter med formål å bruke fotballen som verktøy til blant annet å fremme bedre lokalsamfunn, mangfold og likestilling samt hindre utenforskap. Dette gjelder eksempelvis - KBK Frivillige

- **KBK Frivillige**

KBK ønsker gjennom organiseringen av KBK Frivillige å bidra i samfunnet ved å skape mestringsfølelse og tilhørighet. KBK Frivillige aktiviserer omkring 100 personer på hver eneste hjemmekamp.

Dette bidrar til aktivitet basert på teamkultur i tråd med KBKs verdier, derunder bidrar det til å skape et trygt miljø, følelsen av tilhørighet og en plass hvor nettverk bygges.

De frivillige utfører også en rekke oppgaver som å være pressekontakt, vakter, betjene supportershopen og kiosker, og sørger ved dette til at klubbens arrangementer kan gjennomføres på en god måte. I tillegg til positiv verdi for den enkelte frivillige, bidrar de frivilligheten tilbake med store verdier til klubben selv.

Arbeidet i KBK Frivillige fører til positive virkninger for et betydelig antall personer, som er vanskelig å sette økonomiske verdier på, og er her følgelig definert som ikke-prissatte virkninger.

5. Konklusjoner

Det er flere grunner til at det ikke er enkelt å vurdere eller fastslå en fotballklubbs betydning for en by eller region. Dette er til dels reflektert i alle de forbehold og forsiktighetsregler som vi har tatt i denne rapporten. I tillegg kommer verdier av ikke-økonomisk art, knyttet til det klubben betyr som kulturinstitusjon og den stolthet og tilhørighet den skaper/vedlikeholder/forsterker hos mange av regionens innbyggere. Til tross for disse forbeholdene mener vi følgende funn er robuste:

- KBK bidrar positivt økonomisk til Nordmørsregionen
 - KBK har i perioden 2019 – 2024 bidratt med kapitaltilførsel til Nordmørsregionen på 12,8 millioner kroner, før fratrekk for spillerkjøp.
 - Klubbens virksomhet i perioden 2019-2024 representerer en samlet etterspørsel rettet mot lokalt næringsliv på ca. 207,1 millioner kroner
- KBK bidrar direkte og indirekte til arbeidsplasser i Nordmørsregionen
 - KBK understøtter om lag 70-80 arbeidsplasser i regionen
- KBK representerer et stort antall reisende over Kvernberget lufthavn. Våre anslag tyder på at minst 2% (ca 5.200 reisende) av de totalt antall reisende, er generert av KBKs virksomhet
- KBK skaper verdier gjennom samfunnsansvaret klubben påtar seg gjennom sosiale tiltak som gatelaget og KBK Frivillige
 - Gatelaget bidrar årlig med samfunnsverdier på minst 10-11 millioner kroner i gevinst i form av bedre helse, økt verdiskapning og reduserte skattefinansieringskostnader.
 - Tiltaket KBK Frivillige bidrar i tillegg årlig med betydelige økonomiske gevinster som ikke har vært mulig å prissette (ikke-prissatte virkninger).

Når det gjelder klubbens økonomiske og sysselsettingsmessige betydning for Nordmørsregionen er analysene gjort med data fra lengre tidsperioder, og kan selvsagt være påvirket av at det i årene 2020 og 2021 var pandemi (Covid).

6. Referanser

Solenes, O., Dolles, H., Gammelsæter, H., Kåfjord, S., Rekdal, E., Straume, S. og Egilsson, B. (2014). Toppfotballens betydning for vertsregionen: en studie av Molde Fotballklubbs betydning for Molderegionen

Sæther, E. M (2013). Toppfotballens Samfunnsregnskap. Oslo Economics. Norsk toppfotball.
Publisert på <http://www.e-pages.dk/sportmgratis/14/>

Oslo Economics. (2023) Et bedre liv med flere dager uten rus – Samfunnsregnskap for gatelagene – utarbeidet for Fotballstiftelsen

DFØ. (2023) Veileder for samfunnsøkonomiske analyser

BDO. (2024) Rapport – Samfunnsnyttien av Strømsgodset Toppfotball

Oslo Economics. (2024) Et bedre liv med flere dager uten rus – Samfunnsregnskap for gatelagene 2024 – med gevinster for pårørende

BN – bank. Om personlig forbruksmønster – 50/30/20 regelen.

Hustad, T.H. og Gammelsæter, H. (2024). En studie av Molde Fotballklubbs betydning for Romsdalsregionen.